

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Generalis Totivs Sacri Ordinis Clericorvm Canonicoꝝ Historia Tripartita

Pennotto, Gabriele

Coloniae, Anno M.DC.XXXXV.

XLI. De Propagatione eiusdem Canonici Ordinis in Imperio Orientali.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38634

beatorum martyrum nuncupati, qui habent vnum Generalem, cui obedientiam praestant, ex quo ordine fuit B. Michael Lituanus quatuor mortuorum fufciator mirificus. de quo ordine plura in libello sanctorum Polonia edito Cracouiae 1610.

IV. Floruerunt in hoc regno in primis B. Meynardus Episcopus de Segeberg canonicus regularis, & primus Liouioz Apollolus, qui obiit Regi anno 1105. miraculis clarus, in Ecclesia maiori sepultus, cuius vita idiomate Polonico descripta cum vita B. Stanislat canonici Casimirz, non regularis, & B. Iuxa Prutenae Oblatissae nuper in lucem versa, edita est Cracouiae, scilicet anno 1610. huic scribit Innocentius III. in cap. Deus qui de vita, & honestate clericorum. Sed & alij canonici regulares eidem prouinciae Liouioz ad fidem Christi adducendam impensissimè operam dederunt, quorum meminit Innocentius III. in epistola ad dictum Episcopum Liouioz data, cuius fragmentum habetur in Decretali dicto cap. Deus qui de vita, & honestate clericorum. Vnde verosimilimum est, illos viros Apostolicos etiam Euangelio, & fide Christi multa etiam canonicorum regularium Seminaria plantasse: etsi ob locorum distantiam illorum nomina hic non tenemus. B. quoque Iuo Episcopus Cracouienfis pariter S. Iacobi S. Domini discipuli, qui Parisi habitans canonicorum regularium assumpit. S. etiam Adalbertus Pragenis primum, deinde Gndensis Episcopus, & martyr, & alij, de quibus in Catalogo dicemus.

In Regibus etiam Suetiae, & Norwogiae, & Pannoniae fuisse temporibus Benedicti XII. quamplura Canonicorum Cenobia, illa eius verba indicant, per quae de Capitulis prouincialibus in singulis prouincijs celebrandis disponit, cum inquit: *Primum Strigoniensi, Colocensi, & Guzneni cum Episcopatu Camenensi pro vna, scilicet prouincia de intraregna Dacie, Noruegia, & Suetiae pro vna prouincia deputantur.* Ceterum propter bellicas vastationes, & Religionum immutationes, putauit monasteria in dictis Regnis cum fide Catholica interisse.

CAPVT QVADRAGESIMVM PRIMVM.

De institutione, & propagatione Canonice Regularium in Imperio Orientali.

I. Anticissimus Pontifex Benedictus huius nominis XII. cuius zelo, & pietati totus ordo canonicorum Regularium tantum debet, quatum nulli Romano Pontifici vnquam magis, in Bulla reformationis

euldem ordinis cap. de celebrandis Capitulis prouincialibus ad finem, prouincias singulas dicti ordinis distinguens, ita subiungit: *Et autem de prouincijs in quibus dicta prouincialia Capitula fuerint celebranda, distincta limitatio habeatur, nec de ipsis posterum habetur, quamlibet prouinciam, quoad huiusmodi prouincialia celebranda Capitula, prout sequitur, limitamus. & infra: Prouincia Thibane, Crete, Atbeniensis, Patraeensis, Corinthensis, & Neapoliensis cum toto Patriarchatu Constantinopolitano pro vna Regnum Cypri pro vna. & infra: Patriarchatus Aquilegensis, & Gradensis, cum vniuersis Iadrensis, Spalatenfis, Ragusinae, Antiharensis pro vna &c.* Ex istis verbis liquet, canonicos Regulares etiam secundum institutum per B. Augustinum reformatum (de eo namque praedictus Pontifex in suis literis praecipue loquitur) non solum in Ecclesia Occidentali, sed etiam per prouincias Imperij Orientalis latissimè fuisse amplatatum. & licet Deus iustus Iudex, qui dedit cultoribus suis regiones gentium, & labores populorum in possessionem, vt custodirent iustificationes eius, & legem eius requirerent, peccatis nostris id iustissimè poscentibus, posuerit terram fructiferam in saluaginem à malitia inhabitantium in ea, & Isaac vaticinium illud impleverit. *pastores non requiescent tibi, sed requiescent tibi bestiae, & replebitur domus carum dra. omnibus, habitabunt ibi strutiones, & plasi saltabunt ibi, & respondebit tibi vultus in dormibus eius, & Syrenes in delubris voluptatu.* Quo fit, vt catalogus Ecclesiarum, & Monasteriorum in prouincijs Orientalibus olim consilientium hic describere minime possimus. Referemus nihilominus nonnullas, quas vel ex textibus Sacrorum Canonum, vel ex literis Summorum Pontificum, vel alijs ex probatis autoribus licuit nobis explicari.

I. **A**C in primis Sacrosancta Patriarchalis Ierosolymitana princeps prouinciarum, & domina Gentium, Christi saluatoris hominum secundum carnem patria electa, in qua pedes Domini steterunt, cui primò praefectus est Iacobus frater Domini, à prima institutione sub ipsismet Sanctissimis Apostolis clericos regulariter viuentes cum emissione votorum habuit: si vera, & nõ conficta sunt, quae Gratianus in Decreto cap. Dilectissimis 12. quæst. 1. ex Clemente I. Romano Pontifice in epistola quinta ad Iacobum fratrem Domini recenset. Nec dubium, quin vique ad Constantini magni tempora iidem Regulares Clerici in ipsa Ecclesia Ierosolymitana perseuerauerint. cum scribat Eusebius lib. 2. Historiae Ecclesiasticae supra cap. 5. à nobis relatus, institutum vitae Regularis à D. Marco in Ecclesia Alexandria plantatum in omnibus Ecclesijs vsque ad sua tempora durauisse. Hinc strenuissimus ille Austrasion princeps, & sacri belli Ierosolymitani Dux Godfredus Vrbe Ierosolyma ex iniudeum manibus erepta, & repurgata, ad primam illius Ecclesiae institutionem aspiciens, clericos canonicos secundum B. Augustini Regulam viuentes

tum in ipsa Patriarchali, tum in alijs Ecclesijs Ierofolymitanis, & aliarum Ciuitatum suffraganeis statim reponendos curauit, sic attestante Iacobo de Vitriaco S.R. Ecclesie Cardinali Aconensi Episcopo, & pro Romano Pontifice in eadem Ecclesia Ierofolymitana legatione functo, qui illius, & aliarum Ecclesiarum Orientalium statum, quem testis oculatus viderat, literis commendauit, in proprio libro de hac ipsa re conscripto sub titulo Historie Orientalis cap. Praefertim 58. vbi de Patriarcha Ierofolymitano, Abbatibus, & Prioribus sub illo constitutis haec scribit. *Patriarchatu siquidem Ecclesia, qua est Domini Sepulchri sub monte Caluario canonicos habet Regulares secundum habitum, & Regulam Beati Augustini viuentes, habent autem Priorem, ad quem cum dicta canonicis pertinet eligere Patriarcham, qui est in loco Abbatis. In Ecclesijs autem templi Domini, & montis Sion, & montis Olueti sunt abbates. & Canonici secundum Regulam praedictam S. Augustini Domino ministrantes. Eadem ferè verba vidisse ac legisse in Codice vetustissimo Bibliotheca montis Sion sub anno 1479. testatur Cambius de Bolls nobilis Mediolanensis secundum carnem, sed studio, & profectu Sanctae Religionis longè nobilior, cuius testimonium, quod integrum refert Ioannes Philippus Nouariensis noster in Chronica lib. 3. cap. 14. libet hic loci ad futurorum memoriam integrè etiam adnotare. Ego, inquit, Dominus Cambius de Bolls Mediolanensis Canonicus Regularis sancti Augustini cum venissem in anno Domini 1479. Ierusalem Saluatoris nostri, nostraeque salutis adoraturus monumenta, de Montis Sion Bibliotheca venit ad manus meas libellus ipsa veritate venerandus, cui titulus erat de Redemptione, & Captione terra Sanctae, de quo hac ipsa, qua scripsi, decepta putauit. Habet Ierofolymitanus Patriarcha quosdam suffraganeos sibi nullo mediante subiectos, id est Bethlehemitanum, & Hebronensem, & Liddensem, fuit autem Ecclesia Bethlehemitica Prioratus Canoniorum Regularium vsque ad tempora Baldini primi Regis Latinorum in Ierusalem. Rex vero propter loci dignitatem, & Dominicæ Natiuitatis praecellentiam, eam dignitate Cathedrali sublimauit, constitutum in ea Episcopum de mandato & voluntate bona memoria Paschalis Papa, qui Ailalorem eidem immediate subiecit. Similiter Hebronensis Ecclesia, qua prius fuerat Prioratus propter loci dignitatem, in quo sepulti sunt Adam, & Eua, Abraham, Isaac, & Iacob cum Sara, & Rebecca, in spelunca duplici, propter reuerentiam seruorum Dei ad Episcopalem sublimata est dignitatem. Habet insuper praedictus Patriarcha Abbatem, & Priores sibi subiectos, insignia Pontificalia, baculos & mitras, annulos, & sandalia ex privilegio dignitate habentes, Domino Patriarcha in ministerio reuenter assistentes. Patriarchali siquidem Ecclesia Domini Sepulchri sub monte Caluario Canonicos habet regulares secundum regulam, & habitum beati Augustini viuentes. Habent autem Priorem, ad quem cum praedictis Canonici pertinet eligere Patriarcham, qui est in*

loco Abbatis. In Ecclesijs autem templi Domini, & montis Sion, & montis Olueti sunt Abbates, & Canonici Regulares secundum Regulam beati Augustini Domini viuentes. Haec ille. Ex quibus vides, quomodo scribit Iacobus de Vitriaco in sua Historia de canonicis regularibus Ierofolymitanis, totidem verbis in illo libro vetustissimo Bibliotheca montis Sion reperiri. eundem autem librum in dicta Bibliotheca nunc etiam seruari testatur, qui nuper Romanus Ierofolymis reuersus est. Radmodum, & linguarum peritissimus Pater Fr. Thomas Nouariensis ex ordine D. Francisci Regularis obseruantur, qui multis annis ibidem sui monasterij gubernator, sine Guardianus fuit, & hinc etiam colligit, non solum post creptam ab Infidelibus urbem Ierofolymitam, sed longè antea fuisse canonicos regulares in Palestina sub beati Augustini regula viuentes, cum dicit Iacobus de Vitriaco, ante Baldinum, qui regnum obtinuit statim post Ierofolymitam recuperatam, Ecclesias Bethlehemiticam, & Hebronensem fuisse Prioratus Canoniorum Regularium.

Porro quia non solum Patriarchalis, verum etiam aliarum Ecclesiarum canonicorum Regularium ciuitatis Ierofolymitanæ, & aliorum locorum adiacentium apud praedictos auctores mentio habetur, operæ pretium erit, ut distinctè de singulis aliquid dicamus. Ipsa igitur Patriarchalis Ierofolymitana non ea extitit, quæ templum Domini vocabatur, sed quam apud Dominicum Sepulchrum magnus Constantinus in honorem Dominicæ Resurrectionis excauit, de cuius aliarum dictæ Ciuitatis Ecclesiarum fundatione per eundem Constantinum facta, ornamentisque donis collatis plura Eusebii in libro de vita Constantini praefertim lib. 3. Hieronymus in Chronico, Cyrillus Ierofolymitanus, & ex illis Erennius tom. 3. Annalium sub anno 316. num. 14. & sequentibus, & sub anno 335. num. 41. & sequentibus, vbi agit de illius dedicatione. In hac igitur Ecclesia statim exstructa, & solemnè omni ferè totius Asiae Antistitum conuentu eorum ceteris communem vitam more Apostolico ducturos statim fuerunt instituti. Nec dubium, quin longè ante ipsam Ciuitatem ex infidelium manibus per Christianos creptam, reformationem canonicis ordinis factam à beato Augustino, quomodo plerique omnes aliae maiores Ecclesiae receperunt ipsa etiam Ierofolymitana admiserit. Praefertim cum ipso Augustino adhuc in viuis agente, illius nominem, & institutum inter omnes Palaestinos notissimum, ac longè celeberrimum extiterit, vnde literis Augustini ad Hieronymum, & Hieronymi ad Augustinum, & nuncijs hinc inde missis, satis constare videtur. Vtrum autem Ierofolymitam ab infidelibus occupata, in eadem Ecclesia ipsi Regulares clerici vsque ad Regis Gotefridi tempora perseuerauerint, durissimis illis, & iniquis

temporibus, parem affirmantem veriorum esse crediderim, tum quod confert sub Saracenis perseuerasse ibidem Christianos, ac etiam clericos, sub Patriarcha, iniquis licet legibus, & conditionibus, quod etiam praesallegatus auctor Iacobus de Vitriaco cap. 64. istis verbis sic attestat. *Princeps autem Aegyptius, qui multas regiones à Laodicea Syria, vsque ad extremam Aegypti viuitatem Alexandriam possidebat, quatenus conuictus Ierofolymitana portionem ex parte Domini Sepulchri Soranus, & Patriarcha corum sub anno tribus ad habitandam concesserat: aliam autem eius portionem ad habitandam concesserat: aliam portionem quandam Bullam plumbeam Urbani Papae Secundi existentem in monasterio Francorum Minorum Regularis obseruantiae dictæ Ciuitatis, in qua dicitur, quod ipse Urbanus Secundus Clericos dictæ Ecclesiae ad obseruantiam Regularem reduxerat, si enim reducti fuerant ad vitam Regularem, clarum est illos antea regulares fuisse, quam rem maxime confirmat, quod reformatio illa ante ipsam Ierofolymitam à Gotefrido receptam facta fuit: nam Urbanus Papa ante illius receptionem secundum veteres historicos, vel è viuis iam exceperat, vel si eisdem superuixit, tempus exiguum adeo exigit, ut de Ecclesia Ierofolymitana disponere aliquid non poterit, tum denique, quia in viuis Ecclesie Bethlehemiticae, & Hebronensis ante illa tempora erant canonici Regulares ex iam dictis. Exstant in eodem monasterio aliae litterae Summorum Pontificum, in quibus de canonicis Regularibus sub beato Augustini regulari Ecclesia Domini Sepulchri degentibus mentio habetur, ex quibus inferius vnam Celerini Secundi referemus in congregatione Domini Sepulchri: illa siquidem Ecclesia non solum fuit Collegium canonicorum Regularium, sed etiam caput non exiguae Congregationis ac Ordinis militaris equitum, qui vocabantur Domini Sepulchri, & sub beati Augustini regula vivebant. Tandem in libro, qui dicitur Praesentis Cancellariae Apostolicae vsque ad tempora Alexandri Papae Sexti in literis Capitulo dictæ Ecclesiae directis talis titulus praemittebatur. *Praesentis Capitulo Ecclesiae Ierofolymitanae, & Sepulchri Domini Ordinis sancti Augustini.* Ex hoc Collegio assumptus est Venerandus ille, ac miræ sanctitatis Episcopus Dominus Petrus Prior eiusdem Domini Sepulchri, de quo haec scribit Wilhelmus Tyri Archiepiscopus de Bello sacro lib. 16. cap. 17. *Petrus Tyria metropoli subiectus est non sine simplicitate, & mansuetudine, timens Deum, & recedens à malo, cuius memoria in benedictione est apud Dominum, & homines, Dominus Petrus Dominus Sepulchri Prior, de cetero natus in Hispania, de uitate Bariona, nobilis secundum carnem, sed spiritus nobilitatis, cuius vita, & conuersatio longior, & digniora possiduit tractatus: sed nos historia**

simis temporibus, partem affirmantem verior-
rem esse crediderim, tum quod constat sub Sa-
traceni persecerant ibidem Christianos, ac et-
iam clericos, sub Patriarcha, iniquis licet legi-
bus, & conditionibus, quod etiam praelegat-
o autor Iacobus de Vitriaco cap. 64. istis ver-
bis sic adnotavit. *Principi autem Aegyptus, qui
vniuersas regiones à Laodicea Syria, usque ad extre-
mas Aegypti simulatim Alexandria possidebat,
partem civitatis Ierosolymitana portionem ex parte
Dominici Sepulchri Saraceni, & Patriarcha eorum
sub annis tribus ad habitandum concesserat; alias
autem tres portiones habitabant Saraceni.* Tum
propter quendam Bullam plumbeam Urbani
Papae Secundi existentem in monasterio Fra-
trum Minorum Regularis obseruantiae dictae
Cantuarum, in qua dicitur, quod ipse Urbanus Se-
cundus Clericos dictae Ecclesiae ad obseruan-
tiam Regularem reduxerat. si enim reducti fue-
rant ad vitam Regularem, clarum est illos antea
regulariter vixisse. quam rem maximè confir-
mat, quod reformatio illa ante ipsam Ierosoly-
mitanà a Gotofredo receptam facta fuit: nam Vr-
banus Papa ante illius receptionem secundum
omnes historicos, vel è viuis iam excefferat, vel
si eadem superuixit, tempus exiguum adeo ex-
citum, ut de Ecclesia Ierosolymitana dispo-
nere non poterit, tum denique, quia in vi-
cina Ecclesia Bethlehemitica, & Hebronensi
ante illa tempora erant canonici Regulares ex
iure dictis. Exant in eodem monasterio aliae
litterae Summorum Pontificum, in quibus de ca-
nonici Regularibus sub beati Augustini regu-
la in Ecclesia Dominici Sepulchri degentibus
mentio habetur, ex quibus inferius vnam Ce-
lestini Secundi referemus in congregatione
Dominici Sepulchri: illa siquidem Ecclesia non
solum fuit Collegium canonicorum Regula-
rium, sed etiam caput non exiguae Congregatio-
nis, ac Ordinis militaris equitum, qui vocaban-
tur Dominici Sepulchri, & sub beati Augustini
regula vivebant. Tandem in libro, qui dicitur
Praxis Cancellariae Apostolicae usque ad tempo-
ris Alexandri Papae Sexti in literis Capitulo dictae
Ecclesiae directi talis titulus praemittebatur:
*Praxis, & Capitulo Ecclesiae Ierosolymitanae, & Sepul-
chri Dominici Ordinis sancti Augustini.* Ex hoc Col-
legio assumptus est Venerandus ille, ac mirae fan-
ctitatis Episcopus Dominus Petrus Prior eius-
dem Dominici Sepulchri, de quo haec scribit
Willhelmus Tyri Archiepiscopus de Bello Sa-
cro lib. 16. cap. 17. *Paro Tyria metropoli substitutus
est vir mira simplicitatis, & mansuetudinis, timens
Deum, & recedens à malo, cuius memoria in benedi-
ctioe est apud Dominum, & homines, Dominus Petrus
Dominici Sepulchri Prior, de cetero natus Hispania,
de civitate Barcinona, nobilis secundum carnem, sed
spiritu nobilitatis, cuius vita, & conversatio longioris,
& dignioris postulat tractatus: sed nos historia*

renos a, ut omnia specialibus, de publicis caeteramus.
Secunda Ecclesia erat templum Domini, quae
non modico locorum intervallo ab ipsa Pa-
triarchali Sepulchri Dominici distabat, in eodem
loco exstructa, in quo Rex Salomon templum
toti mundo venerandum erexerat in monte
Moria nuncupato si vera sunt, quae idem Iaco-
bus de Vitriaco dicto lib. cap. 62. scribit. in ea si-
quidem erant canonici regulares secundum regu-
lam B. Augustini viuentes sub Abbate, sicut
ex eodem autore in verbis ex cap. 58. supra alle-
gatis, & ex praelegato Codice Bibliothecae mō-
tis Sion colligitur. Habebat autem Abbas Do-
minici Sepulchri ordinem equestrem militum,
qui Templarij vocabantur, quique albis vestibus
cruce rubra signatis utebantur, de quibus idem
Iacobus de Vitriaco dicto lib. cap. 65. diffusè.
Tertia fuit Ecclesia montis Sion, ibi loci ere-
cta ubi Dominus & Saluator noster Pascha cum
discipulis manducavit, novum condidit testa-
mentum, discipulorum pedes lauit, & Euchari-
stiae Sacramentum ineffabile instituit. Idem au-
tem est locus, quem rediuitus post dies octo ia-
nuis clausis ingressus est ad discipulos, ibidem
propter metum congregatos. ex eodem Iacobo
de Vitriaco cap. 61. in ea siquidem Ecclesia fue-
runt canonici regulares secundum B. Augustini
regulam instituti. ex praelegatis autoribus.

Quarta fuit Ecclesia montis Oliueti de qua
idem autor cap. 62. *Montis, inquit, Oliueti quasi pas-
tus mille distat ab Ierusalem, in cuius decliuis est Beth-
phage, qua interpretatur domus buccae, viculus sacer-
dotum, & Bethania Castellum Mariae, & Marthae, &
Lazarus &c. Ex hoc monte videntibus discipulo suo ad
caelos gloriose ascendit.* In huius montis summo
vertice Magnus Constantinus Eusebio in eius
vita lib. 3. tradente, in matris suae memoriam
templum Imperiali magnificentia dignum ex-
struendum curavit. in eo verò degesse canonicos
regulares sub Abbatis obedientia constitutos,
habes ex eodem autore in verbis ex cap. 58. cita-
tis, & ex libro Bibliothecae montis Sion alle-
gato.

Quinta fuit Ecclesia in Villa Gethsemani ubi
Dominus oravit, & à ministris captus est, ut du-
ceretur ad Crucem. Est autem Gethsemani par-
uus pagus in valle Iosaphat, quae est inter mon-
tem Sion, & montem Oliueti trans torrentem
Cedron, qui vallem allambit & mediam diuidit.
In eo autem loco, ubi Saluator noster oravit, ob
memoriam Agonij illius exstructam fuisse Ec-
clesiam, & institutum Collegium canonicorum
testatur Lan dulphus de vita Christi, & Angul-
nus Ticinensis in 1. parte Dilucidarij fol. 30.

Sexta fuit Ecclesia Bethlehemitica, quae teste
eodem Iacobo de Vitriaco cap. 57. fuerat prius
Prioratus canonicorum regularium usque ad tem-
pora Balduini primi Regis Latinorum in Ierusa-
lem. Rex verò propter loci dignitatem, & Do-
minice

minia: Reurrectionis præcellentiam, eam Cathedrali dignitate sublimavit, constituens in ea Episcopum de mandato, & voluntate bonæ memoriæ Paschalis Papæ, qui Afalonē eidem immediate subiecit, Canonicis huius Ecclesiæ scribit Innocentius III. in cap. Cum super electione, de causa possessionis, & proprietatis, & cap. Cum super de confessis, ex quibus textibus habetur, canonicos Bethlehemiticos suos Episcopos eligere consuevisse, sicut & canonicis Domini Sepulchri eligebant Patriarcham.

Septima fuit Ecclesia Hebronensis, de qua idem autor dicto cap. 57. ita scribit. Similiter Ecclesia Hebronensis, quæ prius fuerat Prioratus, propter loci dignitatem, in quo sepulsi sunt Adam & Eva, & tres Patriarcha Abraham, Isaac, & Iacob, cum Sara, & Rebecca in spelunca dupli, & propter reverentiam servorum Dei ad Episcopalem sublimata est dignitatem.

Octava fuit Ecclesia Nazarethana Patriarchalis, quam habuisse canonicos regulares sub Beati Augustini regula, & habitu viuentes, habes ex capitulo Sicut nobis, de Regularibus. vbi fit mentio cuiusdam clerici, qui in infirmitate gravissima constitutus, postulavit, & accepit habitum regularem à canonicis Ecclesiæ Nazarethensis: postea verò conualescens abiectio habitu regulari ad sæculum transiit, quem Pontifex habitum resumere, & regularem vitam, quam fuerat professus, tenere præcepit.

Nona fuit Ecclesia Ioppe, quæ spectabat ad canonicos Domini Sepulchri eis immediate subiecta, ex eodem Iacobo de Vitriaco cap. 58. quia illa Episcopum non habebat.

Decima Ecclesia Neapolitana, quæ in Evangelio vocatur Sicar, iuxta quam erat fons Jacob, siue puteus, cui insidens Saluator Mundi mulierem Samaritanam convertit, quæ quoniam Episcopum non habebat, per Abbatem, & canonicos templi Domini regebatur, ex eodem Iacobo cap. 58. Non est autem dubium, plures alias fuisse Ecclesias canonicorum regularium in illis provinciis constitutas, maximè, quæ erant Cathedralis, quas sine hæsitatione credendum est, ad instar Patriarchalis, & aliarum relatarum fuisse regulariter institutas.

Idem prorsus credendum de Ecclesia Patriarchali Alexandrina, quam constat ab initio per D. Marcum regulariter plantatam, & reformatam per B. Athanasium, in qua nunc etiam videntur imagines canonicorum regularium, vt ex relatione virorum fide dignorum, qui eam viderunt, accipi.

De Episcopatibus verò in Babilonia existentibus Augustinus noster Ticinensis in Dilucidario par. 2. pag. 32. hæc scripta reliquit: Episcopatus in Babilonia constitutus est per sanctum Ananiam discipulum sancti Marci, & ibi vsque in præsens viget ordo canonicus, & ego ex illi Indiam vidi, & noui, & delatati sunt per omnem fere Indiam in Regno Ioannis,

& ibi plurimi sunt Episcopatus, & Abbates, & Præpositura, & Prioratus, in lingua Chaldaea habent officium, & in Æthiopia similiter florent de canonicis regulares. Concordat Zacharias Ferrerius in libro, quem scripsit de habitu canonicorum regularium ad Leonem X. probatione prima circa medium. Et isti, inquit, qui veniunt ex India, dicunt, quod maior pars Ecclesiarum cathedralium India, non quasi omnes, gubernantur per canonicos regulares, quoniam ibi adhuc viget in Ecclesijs illic cultus regularium clericorum, qui fuit in primitiva Ecclesia, & dicitur, quod omnes illi canonicis possidentur instituta clericorum secundum regulam B. Augustini &c.

Demum in ciuitate Constantinopolitana Ecclesia, in qua conditum erat corpus B. Helenæ matris Constantini, erat canonicorum regularium, ex historia translationis dicti corporis Venetias, quæ habetur, & legitur in monasterio S. Helenæ, vbi illud nunc iacet, quæ olim erat canonicorum regularium, nunc autem monachorum aliorum D. Benedicti, vt supra cap. 24. in descriptione dicti monasterij fuit adnotatū, quem locum videt. Monasteriorum verò canonicorum regularium existentium in Episcopatu Constantinopolitano meminit Innocentius III. in cap. Inter ceteros, de religiosis domibus, iubens ne ad clericos seculares transferrentur.

CAPVT QVADRAGESIMVM SECYNDVM.

De Canonicorum Regularium multiplice reformatione.

X varijs argumentis, quibus canonicis ordinis dignitas, ac eminentia plurimum elucet, nunc præcipuum esse crediderim, assiduum illam, & nunquam omnibus ferè seculis intermissam vigilantiam, quam Summi Pontifices in primis, ac deinde ceteri Ecclesiarum Præsules tum in eodem ordine per omnes Ecclesias instituendo, & propagando, tum etiam vbi à primævis institutis labentem cernerent, ad pristinam disciplinam reformato, ac inflaurando gnauiter impenderunt, non secus ac Principes terreni faciunt, qui arces, quas pluris æstimant, & magis diligunt, aggere, ac mœnibus obvallare firmius, inuisuntque frequentius, & custodiam diligentius. Diximus in præcedentibus de ipsius sacri ordinis institutione, & propagatione, nunc de multiplice illius reformatione tum generalitum priuata, & particulari, necnon de particularibus congregationibus canonicorum regularium in varijs Prouincijs consentibus distinctè agendum nobis erit, & primo quidem dicemus de reformationibus generalibus factis per Romanos Pontifices, siue per sacra Concilia Generalia, siue

Provincialia. Exinde verò de Reformationibus particularibus, & priuatis, quæ ipsam ordinem multis canonicorum cœtibus, & congregationibus multipliciter decorauerunt.

Primo reformatio Generalis canonicorum regularium facta est à Sanctis Pontificibus & Christi sumis Vrbanis primo circa annum Christi decessus, & deinceps, & vigesimum. Hic quoque Sanctus Pontifex cum ipsam ordinem à prima illa norma Apostolica declinare animadverteret, Generali decreto per ordinem vniuersum censuram pristinam vitæ regulam, & ad vniuersam obedientiam reuocandum statim curauit. Idem decretum ea de causa promulgatum in epistola ipsius Vrbanis primi ad omnes Catholicos transmissa, quæ habetur in primo volumine Conciliorum, necnon in Decreto cap. Solimus 12. q. 1. quod omitto, quia in dictis locis citari potest.

Secundò Generalis reformatio facta fuit quartiduo prima in quidem in Ecclesia Romana per Beatum Papam Syluestrum, qui in sacrosancta Lateranensi Basilica per magnum Constantinum fundit clericos regulariter viuentes secundum normam Apostolicam instituit, quam ob causam alij Pontifices ipsam ordinem canonicorum regularium Ecclesiæ Lateranensi originarium ordinem non potuerunt conseruare, vt supra indicauimus, necnon ceteros omnes clericos ad communem vitam clericorum Apostolicorum reduceret, electiones regentes duobus adiunxit, vt in Breuiario Romano, necnon etiam in Pontificali habetur. Tertiò verò in Ecclesia Vercellensi per B. Eusebium, in Nazariensi per S. Gaudentium, in Mediolanensi per Ambrosium, in Gallicanis Pictauiensi, & Turonensi per sanctos Episcopos Hilariam, & Martinum, in Ecclesia Orientali per magnum Basilium, & S. Athanasium, ac demum in Africa per sanctissimum Patrem & Patriarcham nostrum inclytum Augustinum, de quibus in præcedentibus dictum fuit.

Quarta Generalis reformatio facta est quinto seculo sub Leone I. Pontifice Maximo: nam sub hoc Pontifice non solum B. Gelasius Valerij filius, & S. Augustini discipulus Augustinianam reformationem Romam ex Africa inuectam in Lateranensem Basilicam plantauit, autore Onuphrio in solidioribus ad Platina in Leone I. ex qua Ecclesia tanquam ex capite ipsa Beati Augustini reformatio in omnes Italicas Ecclesias mox derivauit, verum etiam in Generali Concilio Calcedonensi habito editum est Canon de clericis in monasterijs de gentibus, quem habes in cap. Quia monachorum tit. q. 2. sed & in Concilio tertio Antiocheno sub eodem Pontifice congregato pro eadem ordinis reformatione ita constitutum legitur. Præsentium est vnicuique Episcopo qualiter canonicos viuos debent, necnon & monachos, secundum quod canonicum, vel regularem viuos studeant, vt